

Sesijas dokuments

A9-0171/2024

9.4.2024

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu (Dānijas pieteikums EGF/2023/004 DK/*Danish Crown*) (COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))

Budžeta komiteja

Referents: *Janusz Lewandowski*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS	7
PASKAIDROJUMS	9
NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS VĒSTULE	11
PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU.....	16
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ.....	17
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAUSTA.....	18

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu (Dānijas pieteikums EGF/2023/004 DK/*Danish Crown*) (COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2024)0035 – C9-0040/2024),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 28. aprīļa Regulu (ES) 2021/691 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013¹ ("EGF regula"),
 - ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam^{2 3}, kas grozīta ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/765⁴, un jo īpaši tās 8. pantu,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai⁵, un jo īpaši tā 12. punktu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0171/2024),
- A. tā kā ES ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos vai globālā finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū; tā kā šī palīdzība izpaužas kā finansiāls atbalsts darba ņēmējiem un uzņēmumiem, kuros tie strādājuši;
- B. tā kā Dānija ir iesniegusi pieteikumu EGF/2023/004 DK/*Danish Crown* par finansiālā ieguldījuma saņemšanu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF), ņemot vērā to, ka ekonomikas sektorā, kas klasificēts *NACE* 2. redakcijas 10. nodaļā (Pārtikas produktu ražošana), *Nordjylland* provincē darbu zaudējis pavisam 751 darba ņēmējs⁶ un no tiem 692 darba ņēmēji zaudēja darbu pieteikuma atsauces periodā no 2023. gada

¹ OV L 153, 3.5.2021., 48. lpp.

² OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

³ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁴ Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/765 (2024. gada 29. februāris), ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

⁵ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁶ EGF regulas 3. panta nozīmē.

19. maija līdz 2023. gada 19. septembrim, bet 59 darba ņēmēji — pirms vai pēc atsaucē perioda;

- C. tā kā pieteikums attiecas uz 692 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem pieteikuma atsaucē periodā, 651 darbu zaudējušu darba ņēmēju, kura darbība beidzās uzņēmumā *Danish Crown (Danish Crown A/S)* un 41 darbu zaudējušu darba ņēmēju divos *Danish Crown* piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos⁷;
 - D. tā kā pieteikums attiecas uz 59 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, kuru darbība beidzās pirms vai pēc 4 mēnešu atsaucē perioda, ja var noteikt skaidru cēloņsakarību ar notikumu, kurš izraisīja darbu zaudējušo darba ņēmēju darbības beigšanos atsaucē periodā, kā to paredz EGF regulas 6. panta otrā daļa;
 - E. tā kā pieteikums ir balstīts uz EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem intervences kritērijiem, kas paredz, ka 4 mēnešu atsaucē periodā darbība uzņēmumā dalībvalstī beigusies vismaz 200 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem vai pašnodarbinātām personām, tostarp, ja darba ņēmējus atlaižuši piegādes uzņēmumi vai pakārtotās ražošanas uzņēmumi;
 - F. tā kā Dānijas kautuvju nozarē valda strukturāla krīze; tā kā kopš 2005. gada Dānijā nokauto cūku skaits ir samazinājies par 4,4 miljoniem (20 %); tā kā samazinājums galvenokārt skaidrojams ar pāreju no kaušanai paredzētu cūku audzēšanas uz eksportam paredzētu sivēnu audzēšanu; tā kā sivēnu eksportēšana Dānijas lauksaimniekiem ir izdevīgāka nekā cūku nobarošana kaušanai, jo cūkgaļas cenas ir zemas;
 - G. tā kā *Danish Crown* ir Dānijas pārtikas uzņēmumu grupa, kas nodarbojas galvenokārt ar cūkgaļas un liellopu gaļas ražošanu, pārstrādi un pārdošanu; tā kā notikums, kas izraisīja darba zaudēšanu, ir *Danish Crown* kautuves slēgšana *Sæby*, Frederikshavnas pašvaldībā pēc kaušanai pieejamo cūku skaita samazināšanās;
 - H. tā kā ir ievērotas valsts un ES tiesību aktos paredzētās prasības attiecībā uz kolektīvo atlaišanu;
 - I. tā kā EGF finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un personalizētiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās, vienlaikus sagatavojot tos zaļākai un digitālākai Eiropas ekonomikai;
 - J. tā kā DFS pārskatīšanas rezultātā EGF maksimālā gada summa ir samazināta no 186 miljoniem EUR līdz 30 miljoniem EUR (2018. gada cenās), kā noteikts 8. pantā Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, kas grozīta ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/765; tā kā Komisijai būtu jāuzrauga EGF īstenošana un visām iestādēm būtu jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka ir iespējams apmierināt visus pamatotos EGF atbalsta pieprasījumus, tādējādi izrādot Savienības solidaritāti,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie

⁷ 37 darbu zaudējuši darba ņēmēji uzņēmumā "*TekniClean A/S*" un 4 darbu zaudējuši darba ņēmēji Dānijas Veterinārijas un pārtikas pārvaldē.

nosacījumi ir ievēroti un ka Dānija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 1 882 212 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 3 137 021 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 2 878 001 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem 259 020 EUR apmērā;

2. pieņem zināšanai, ka Dānijas iestādes pieteikumu iesniedza 2023. gada 6. decembrī un ka pēc tam, kad Dānija bija sniegusi papildu informāciju, Komisija pieteikuma novērtēšanu pabeidza 2024. gada 29. februārī, tajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam;
3. norāda, ka pieteikums attiecas uz 751 darbu zaudējušu darba ņēmēju, kurus skāra *Danish Crown* kautuves slēgšana *Sæby*; tāpat norāda, ka paredzētie atbalsta saņēmēji būs kopumā 390 darbu zaudējuši darba ņēmēji, un sagaidāms, ka viņi piedalīsies pasākumos;
4. ņem vērā, ka lielākajai daļai darbu zaudējušo darba ņēmēju ir zems formālās kvalifikācijas līmenis (46 %) vai diezgan novecojušas kvalifikācijas un prasmes (40 %); ņem vērā, ka 305 darbu zaudējušajiem darba ņēmējiem (41 %) ir migrantu izcelsme un viņi tekoši nerunā dāņu valodā; norāda, ka EGF paketē ir ierosināti arī pasākumi vispārējo kompetenču uzlabošanai, tostarp dāņu valodas prasmju uzlabošanai;
5. atzinīgi vērtē to, ka saskaņoto individualizēto pakalpojumu kopumu Dānija sagatavoja, apspriežoties ar paredzētajiem atbalsta saņēmējiem, viņu pārstāvjiem un sociālajiem partneriem;
6. atgādina, ka individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami darbu zaudējušiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, ietver šādas darbības: motivēšana, saglabāšana, apmācība par vispārējām kompetencēm, prasmju pilnveide/pārkvalifikācija, kā arī apmācību un darba meklēšanas pabalsts;
7. ļoti atzinīgi vērtē to, ka apmācības piedāvājums tika sagatavots, ņemot vērā vairākus pētījumus, piemēram, 2023. gada darbvietu barometru (Frederikshavnas, Jēringas, Jammerbugdas un Brēnerslēvas pašvaldību vietējo darbaspēka vajadzību analīze), Divgadu darba tirgus bilanci, kas sniedz pārskatu par iespējamām darba iespējām, un *FremKom4* analīzi par prasmēm, un ka tā mērķis ir uzlabot vispārējās kompetences (tostarp valodu prasmes un rēķinpratību), digitālās kompetences un uzlabot prasmes darbvietās, kurās to trūkst;
8. jo īpaši uzsver EGF regulas 7. panta 2. punkta nozīmi, kurā prasīts saskaņoto pakalpojumu kopuma izstrādē ņemt vērā turpmākās darba tirgus perspektīvas un nepieciešamās prasmes, kas ir saderīgas ar pāreju uz resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku, un īpašu uzmanību veltīt digitālās rūpniecības laikmetā vajadzīgu prasmju izplatīšanai;
9. pieņem zināšanai to, ka Dānija sāka sniegt individualizētus pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2023. gada 16. oktobrī un ka tāpēc tiesības saņemt finansiālu ieguldījumu no EGF būs laikposmā, kas sākas 2023. gada 16. oktobrī un beidzas 24 mēnešus pēc finansēšanas lēmuma spēkā stāšanās dienas;

10. norāda, ka administratīvie izdevumi saistībā ar EGF īstenošanu Dānijai sāka rasties 2023. gada 1. jūnijā un tāpēc par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kontroles un ziņošanas pasākumiem ir tiesības saņemt finansiālu ieguldījumu no EGF par laiku, kas sākas 2023. gada 1. jūnijā un beidzas 31 mēnesi pēc finansēšanas lēmuma spēkā stāšanās dienas;
11. uzsver, ka Dānijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības netiek finansētas no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem un ka attiecībā uz piekļuvi ierosinātajām darbībām un to īstenošanu tiks ievēroti vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi;
12. atkārtoti norāda — lai nodrošinātu, ka šis piešķirums ir pilnībā papildinošs, EGF palīdzība nedrīkst aizstāt darbības, par kurām saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem atbild uzņēmumi, ne arī jebkādas pabalstus vai tiesības, kas pienākas darbu zaudējušiem darba ņēmējiem;
13. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
14. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
15. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darbaņēmējiem izmantošanu saistībā ar Dānijas iesniegto pieteikumu – EGF/2023/004 DK/*Danish Crown*

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/691 (2021. gada 28. aprīlis) par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darbaņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013¹, un jo īpaši tās 15. panta 1. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Iestāžu nolīgumu (2020. gada 16. decembris) starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai², un jo īpaši tā 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darbaņēmējiem (EGF) mērķis ir apliecināt solidaritāti un veicināt ilgtspējīgu pienācīgas kvalitātes nodarbinātību Savienībā, sniedzot atbalstu atlaistajiem darbaņēmējiem un pašnodarbinātajiem, kuri ir atlaisti no darba nozīmīgas pārstrukturizācijas rezultātā, un palīdzot viņiem pēc iespējas ātrāk atgriezties ilgtspējīgā pienācīgas kvalitātes nodarbinātībā.
- (2) EGF nepārsniedz maksimālo gada summu 30 000 000 EUR apmērā (2018. gada cenās), kā noteikts Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 8. pantā³.
- (3) Dānija 2023. gada 6. decembrī iesniedza pieteikumu par EGF izmantošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 8. panta 1. punktu attiecībā uz darbu zaudējušajiem darbaņēmējiem *Danish Crown* un divos piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos Dānijā ekonomikas sektorā, kas saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā Eiropas Savienībā (*NACE*)⁴ klasificēts 2. redakcijas 10. nodaļā (Pārtikas produktu ražošana), un kuri atrodas kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS* klasifikācija)⁵ 2. līmeņa reģionā *Nordjylland* (DK05) Dānijā. Pieteikums tika papildināts ar papildu informāciju, kas iesniegta saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 8. panta 5. punktu. Pamatojoties uz izvērtējumu, ko Komisija veikusi priekšlikumā

¹ OV L 153, 3.5.2021., 48. lpp.

² OV L 433 I, 22.12.2020., 29. lpp.

³ Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1893/2006 (2006. gada 20. decembris), ar ko izveido *NACE* 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (OV L 393, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁵ Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2019/1755 (2019. gada 8. augusts), ar ko groza pielikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) izveidi. OV L 270, 24.10.2019., 1.–56. lpp.

Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par līdzekļu izmantošanu⁶, tiek uzskatīts, ka pieteikums atbilst Regulas (ES) 2021/691 13. pantā noteiktajiem EGF finansiālā ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem.

- (4) Tādēļ EGF būtu jāizmanto, lai sniegtu finansiālu ieguldījumu 1 882 212 EUR apmērā saistībā ar Dānijas iesniegto pieteikumu.
- (5) Lai pēc iespējas saīsinātu EGF izmantošanai vajadzīgo laiku, šis lēmums būtu jāpieņem no tā pieņemšanas dienas,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžetā izmanto Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, lai piešķirtu 1 882 212 EUR saistību un maksājumu apropriācijās.

2. pants.

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. To piemēro no [lēmuma pieņemšanas datums][□].

(Vieta un datums)

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁶ COM(2024) 035.

[□] Datumu ievieto Parlaments pirms publicēšanas OV.

PASKAIDROJUMS

I. Priekšvēsture

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF) tika izveidots, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus ir nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos.

Saskaņā ar 9. punktu 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā⁷ Komisijai pēc pieteikuma pozitīva novērtējuma ir jāiesniedz budžeta lēmēj institūcijai priekšlikums par fonda izmantošanu un tas jāpapildina ar atbilstīgu pieprasījumu pārvietot līdzekļus uz attiecīgajām budžeta pozīcijām.

II. Dānijas pieteikums un Komisijas priekšlikums

Dānija 2023. gada 6. decembrī iesniedza pieteikumu EGF/2023/004 DK/*Danish Crown* finansiālā ieguldījuma saņemšanai no EGF pēc tam, kad uzņēmumā *Danish Crown (Danish Crown A/S)* un 2 piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos darbu zaudēja 751 darba ņēmējs⁸, jo tika slēgta *Danish Crown* kautuve *Sæby*. Šis 2023. gadā ir ceturtais pieteikums un otrais, kas jāizskata saistībā ar 2024. gada budžetu.

Pēc šā pieteikuma izvērtēšanas Komisija saskaņā ar visiem EGF regulas piemērojamajiem noteikumiem secināja, ka nosacījumi finansiālā ieguldījuma piešķiršanai no EGF ir izpildīti.

Komisija 2024. gada 29. februārī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, piešķirot līdzekļus Dānijai, lai atbalstītu 390 paredzēto atbalsta saņēmēju, proti, darba ņēmēju, kas atlaisti, slēdzot *Danish Crown* kautuvi *Sæby*, atgriešanos darba tirgū. Dānijai no EGF kopumā tiks atvēlēti 1 882 212 EUR, kas ir 60 % no ierosināto darbību kopējām izmaksām.

Komisija uzskatīja, ka Dānijas pieteikums ir pieņemams saskaņā ar EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem intervences kritērijiem, kuri par nosacījumu izvirza to, ka 4 mēnešu atsauces periodā vismaz 200 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā, ieskaitot darba ņēmēju atlaišanu piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos un/vai pašnodarbinātu personu darbības beigšanos.

EGF līdzfinansējums ir pieprasīts tālāk minētajām piecu veidu darbībām, kas jānodrošina atlaistajiem darba ņēmējiem.

- a) Motivēšana Šis pirmais pasākums ir informēšanas, motivēšanas un konsultāciju apvienojums līdztekus darba ņēmēju profilēšanai. Motivēšanas procesa galvenais mērķis ir vairojot dalībnieku pašaušanos uz savām spējām, likt viņiem saprast, ka prasmju uzlabošana palīdzēs viņiem atrast jaunu darbu, apspriest iespējamus šķēršļus, kas varētu kavēt viņu prasmju pilnveidi, un kopīgi rast risinājumus šo šķēršļu likvidēšanai.

⁷ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai, OV L 433I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁸ EGF regulas 3. panta nozīmē.

b) Saglabāšana Šā pasākuma mērķis ir saglabāt motivāciju piedalīties izglītības un prasmju pilnveides ceļos, atbalstot atlaistos darba ņēmējus, izmantojot individuālu mentorēšanu un konsultācijas, palīdzot viņiem atrisināt problēmas un līdz minimumam samazināt šķēršļus.

c) Apmācība par vispārējām kompetencēm Dānijas Likumā par aktīvajiem nodarbinātības centieniem ir noteikts, ka atlaistajiem darbiniekiem vajadzības gadījumā jāpiedāvā apmācība lasīšanas, rakstīšanas, aritmētikas un disleksijas jomā. Tādēļ apmācības piedāvājums ir daļa no EGF pasākumu kopuma, kas stiprina tiesību aktos paredzēto pamatapmācību un ir vērsta uz pieaugušo vispārējo izglītību, kura ļauj pamatskolas līmenī uzlabot vienu vai vairākus priekšmetus, kā arī dāņu valodas prasmes. Dāņu valodas apguve ir īpaši svarīga, jo 41 % no atlaistajiem darba ņēmējiem ir migrantu izcelsme un viņi dāniski nerunā tekoši. Ir paredzēta arī apmācība digitālo prasmju jomā un *ad hoc* apmācība, kas pielāgota bijušajiem *Danish Crown* darbiniekiem. Pielāgotā apmācība ir valodu apmācības un uz nodarbinātību vērsta atbalsta (tostarp darba meklēšanas) apvienojums, lai palīdzētu dalībniekiem izpildīt darba tiesību prasības un atjaunot saikni ar darba tirgu.

d) Apmācība par prasmju pilnveidi/pārkvalifikāciju Darbu zaudējušo darba ņēmēju profili neatbilst darba tirgū vajadzīgajām prasmēm. Lielākajai daļai darba ņēmēju ir zems formālās kvalifikācijas līmenis (46 %) vai diezgan novecojušas kvalifikācijas un prasmes (40 %). Lielākā daļa darba ņēmēju, kuriem ir tikai pamatzglītība, pieder pie 30–39 gadu vecuma grupas, savukārt lielākā daļa darba ņēmēju, kuru augstākais izglītības līmenis ir profesionālā izglītība vai apmācība (PIA), ir 50–59 gadus veci. Apmācības piedāvājums ietver īsākus prasmju pilnveides ceļus (*AMU* apmācība) un profesionālo apmācību, kuras pamatā ir kompetenču novērtējums (*RKV*), kas apliecina jebkādu kvalifikāciju, kas iegūta formālajā izglītības sistēmā, darbā vai tālākizglītībā. *AMU* ir vērsta uz mazkvalificētu pieaugušo apmācību un aptver lielāko daļu amatu, nozaru un pakalpojumu. *AMU* piedāvājums ietver gan ievadkursus, gan ļoti specializētus kursus. Apmācība notiek darbsemināros, kas līdzinās uzņēmumu darba videi.

e) Apmācību/darba meklēšanas pabalsts Kamēr darba ņēmēji piedalīsies apmācībā vai meklēs darbu, viņi saņems pabalstu.

Komisija uzskata, ka izklāstītie pasākumi ir aktīvi darba tirgus pasākumi, kas atbilst EGF regulas 7. pantā norādītajām atbalsttiesīgajām darbībām, un neaizstāj pasīvos sociālās aizsardzības pasākumus.

Dānija ir sniegusi nepieciešamo informāciju par darbībām, kas attiecīgajiem uzņēmumiem ir obligāti jāveic saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem. Tā ir apliecinājusi, ka EGF finansiālais ieguldījums neaizstās minētās darbības.

Procedūra

Lai mobilizētu fonda līdzekļus, Komisija ir iesniegusi budžeta lēmēj institūcijai pieprasījumu pārnest kopējo summu 1 882 212 EUR apmērā no EGF rezervēm (budžeta pozīcija 30 04 02 – saistību apropriācijas) uz EGF (budžeta pozīcija 16 02 02 saistību apropriācijas).

Saskaņā ar Parlamenta iekšēju vienošanos šajā procesā ir jāiesaista Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja un Reģionu komiteja, lai tā nodrošinātu konstruktīvu atbalstu un ieguldījumu EGF izmantošanas pieteikumu izvērtēšanā.

19.3.2024

NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS VĒSTULE

Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
Johan Van Overtveldt
BRISELĒ

Temats: Atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saistībā ar Dānijas iesniegto pieteikumu – EGF/2023/004 DK/*Danish Crown* (2024/0044(BUD))

Godātais priekšsēdētāj!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai tika uzdots iesniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai, un tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja iepriekš minēto jautājumu izskatīja 2024. gada 19. marta sanāksmē un nolēma aicināt par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut turpmāk minētos ierosinājumus.

Cieņā

Dragoņ Pīslaru

IEROSINĀJUMI

- A. tā kā 2023. gada 6. decembrī Dānija iesniedza pieteikumu EGF/2023/004 DK/*Danish Crown* finansiālā ieguldījuma saņemšanai no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) pēc darba zaudēšanas uzņēmumā “Danish Crown” un 2 piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos Dānijā;
- B. tā kā pieteikums attiecas uz 692 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem pieteikuma atsaucē periodā, proti, 651 darbu zaudējušu darba ņēmēju, kura darbība beidzās uzņēmumā “Danish Crown” (“Danish Crown” A/S), kas darbojas saimnieciskās darbības nozarē, kura klasificēta *NACE* 2. redakcijas 10. nodaļā (Pārtikas produktu ražošana), un 41 darbu zaudējušu darba ņēmēju 2 “Danish Crown” piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos *NUTS* 2. līmeņa reģionā *Nordjylland* (Ziemeļjūtlānde, DK05); tā kā papildus šiem darba ņēmējiem atbalsttiesīgi ir arī 59 darbu zaudējuši darba ņēmēji, kuru darbība beidzās pirms vai pēc četrus mēnešus pārskata perioda; tā kā pavisam kopā ir 751 atbalsttiesīgs saņēmējs;
- C. tā kā Komisija uzskatīja, ka šis Dānijas pieteikums ir pieņemams saskaņā ar EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem intervences kritērijiem, kuri par nosacījumu izvirza to, ka 4 mēnešu atsaucē periodā vismaz 200 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā, ieskaitot darba ņēmēju atlaišanu piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos un/vai pašnodarbinātu personu darbības beigšanos;
- D. tā kā Komisija 2024. gada 29. februārī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, piešķirot līdzekļus Dānijai, lai atbalstītu to, ka darba tirgū atgriežas 390 paredzētie atbalsta saņēmēji, proti, darba ņēmēji, kas atlaisti, slēdzot “Danish Crown” kautuvi Sēbijā;
- E. tā kā “Danish Crown” ir Dānijas pārtikas uzņēmumu grupa, kas nodarbojas galvenokārt ar cūkgaļas un liellopu gaļas ražošanu, pārstrādi un pārdošanu; tā kā notikums, kas izraisīja darba zaudēšanu, ir “Danish Crown” kautuves slēgšana Sēbijā, Frederikshavnas pašvaldībā pēc kaušanai pieejamo cūku skaita samazināšanās;
- F. tā kā Dānijas kautuvju nozarē valda strukturāla krīze; tā kā kopš 2005. gada Dānijā nokauto cūku skaits ir samazinājies par 4,4 miljoniem (20 %); tā kā samazinājums galvenokārt skaidrojams ar pāreju no kaušanai paredzētu cūku audzēšanas uz eksportam paredzētu sivēnu audzēšanu; tā kā sivēnu eksportēšana Dānijas lauksaimniekiem ir izdevīgāka nekā cūku nobarošana kaušanai, jo cūkgaļas cenas ir zemas;
- G. tā kā kopš 2008. gada finanšu krīzes rūpniecības un ražošanas nozares darbvieta skaits Frederikshavnas pašvaldībā ir samazinājies par 36 %, trīs reizes pārsniedzot valsts rādītāju; tā kā lai gan bezdarba līmenis Ziemeļjūtlāndē ir zems (3,1 % 2023. gada augustā), tas ir nedaudz augstāks par vidējo rādītāju valstī (2,8 %); tā kā bezdarbnieku skaits reģionā 2023. gadā palielinājās par 10 % salīdzinājumā ar 2022. gadu; tā kā tika skartas visas pašvaldības; tā kā darbu zaudējušo sieviešu skaits saglabājās nemainīgs, savukārt vīriešu bezdarbs palielinājās par 20 %; tā kā dzimumu līdzsvara trūkums reģionālajā darba tirgū rada grūtības darbā pieņemšanas procesā; tā kā vīrieši galvenokārt strādā privātajā sektorā un ir pārmērīgi pārstāvēti lauksaimniecībā, rūpniecībā un amatniecībā, savukārt sievietes ir pārmērīgi pārstāvētas valsts pārvaldē, izglītības, veselības aprūpes, kultūras un brīvā laika pavadīšanas nozarēs; tā kā šo

nelīdzsvarotību atspoguļo uzņēmumā “Danish Crown” darbu zaudējušo darba ņēmēju sadalījums pēc dzimuma (86 % vīriešu un 14 % sievietes); tā kā saskaņā ar *FremKom4* analīzi Ziemeļjūtmē trūkst kvalificēta darbaspēka gan tehniskajā jomā (zaļā pārkārtošanās), gan aprūpes, veselības un pedagoģijas jomā (sociālā labklājība);

- H. tā kā uzņēmums “Danish Crown” ievēroja Dānijas likumu par kolektīvo atļaušanu, kurā ir noteikta obligāta procedūra darbinieku pārstāvju informēšanai un uzklaušanai; tā kā šī procedūra ļauj izpētīt visas iespējas novērst vai samazināt atļaušanas gadījumu skaitu; tā kā tieši pēc tam, kad tika pieņemts lēmums slēgt Sēbijas ražotni, uzņēmuma vadība un darba ņēmēju pārstāvji sāka sarunas par sociālo plānu, kas ietver pārcelšanas piedāvājumus uz citām “Danish Crown” ražotnēm, individuālas konsultācijas, darba un apmācības intervijas, kā arī pārcelšanās pabalstus tiem, kas pārcelti uz citu “Danish Crown” kautuvi; tā kā 2023. gada maijā noritēja iekšējās karjeras dienas, kurās galvenā uzmanība tika pievērsta aptuveni 400 iekšējām darbvietām uzņēmumā “Danish Crown”, kam sekoja izbrauciens ar autobusu uz citām “Danish Crown” kautuvēm Dānijā; tā kā uzņēmums “Danish Crown” arī iemaksā vienu miljonu Dānijas kronu (aptuveni 134 050 EUR) pasākumu izmaksu valsts līdzfinansējuma daļā;
- I. tā kā Dānija ir apstiprinājusi, ka turpmāk aprakstītie pasākumi, kas saņem EGF finansiālu ieguldījumu, nesaņems finansiālus ieguldījumus no citiem Savienības finanšu instrumentiem;
- J. tā kā Dānija norādīja, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir izstrādāts, apspriežoties ar arodbiedrību *NNF* saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 7. panta 4. punktu;
- K. tā kā EGF nepārsniedz maksimālo gada apjomu 186 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās), kā paredzēts 8. pantā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam,

tādēļ Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina, ka EGF mērķis ir apliecināt solidaritāti ar atbalsta saņēmējiem un sniegt viņiem atbalstu; uzskata, ka EGF finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un individualizētiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās; uzsver, ka ir svarīgi sagatavot darba ņēmējus steidzami nepieciešamajam Eiropas ekonomikas un sabiedrības zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka Savienībai, tostarp ar EGF starpniecību, ir svarīga loma taisnīgas pārkārtošanās procesam nepieciešamo kvalifikāciju finansēšanā saskaņā ar Eiropas zaļo kursu;
2. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Dānija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 1 882 212 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 3 137 021 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 2 878 001 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem 259 020 EUR apmērā;
3. atzinīgi vērtē to, ka Dānijas pieteikums tika sagatavots ciešā sadarbībā ar

Frederikshavnas pašvaldību, Dānijas Darba tirgus un darbā pieņemšanas aģentūru un Ziemeļdānijas Darba tirgus padomi, ka Frederikshavnas pašvaldība rīkoja tikšanos ar attiecīgajām izglītības iestādēm, kuras varētu iesaistīties prasmju pilnveides/ pārkvalifikācijas apmācībā, lai piedāvājumu saskaņotu ar vajadzībām un vēlmēm, kā arī to, ka saskaņotais individualizēto pakalpojumu kopums ir izstrādāts, apspriežoties ar arodbiedrību *NNF*;

4. norāda, ka pieteikums attiecas uz 751 darbu zaudējušu darba ņēmēju, kuru skāra “Danish Crown” kautuves slēgšana Sēbijā; turklāt norāda, ka atbalsts un gaidāmā dalība pasākumos ir paredzēta kopumā 390 darbu zaudējušiem darba ņēmējiem; atzīst, ka darbu zaudējušo darba ņēmēju profili neatbilst darba tirgū pieprasītajām prasēm, jo lielākajai daļai darbu zaudējušo darba ņēmēju ir zems formālās kvalifikācijas līmenis (46 %) vai diezgan novecojušas kvalifikācijas un prasmes (40 %), kā arī lielākā daļa darba ņēmēju, kuriem ir tikai pamatizglītība, ir 30–39 gadus veci, savukārt lielākā daļa darba ņēmēju, kuriem ir profesionālā izglītība vai apmācība (PIA) kā augstākais izglītības līmenis, ir 50–59 gadus veci; ņem vērā, ka 41 % darbu zaudējušo darba ņēmēju ir migrantu izcelsme un dāņu valodā viņi nerunā tekoši; turklāt norāda, ka 85,90 % ir vīrieši, 14,10 % ir sievietes un 10 % — jaunāki par 30 gadiem; uzsver, ka, sniedzot individualizētos pakalpojumus, būtu jāņem vērā šo grupu īpašās vajadzības;
5. uzsver, ka Dānija ir apstiprinājusi, ka turpmāk aprakstītie pasākumi, kas saņem EGF finansiālu ieguldījumu, nesaņems finansiālus ieguldījumus no citiem Savienības finanšu instrumentiem;
6. ņem vērā, ka darba ņēmējiem sniedzamie individualizētie pakalpojumi ietver šādus pasākumus: a) motivēšana (informēšanas, motivēšanas un konsultāciju apvienojums līdztekus darba ņēmēju profilēšanai), b) saglabāšana (centieni saglabāt motivāciju piedalīties izglītības un prasmju pilnveides ceļos, atbalstot atlaistos darba ņēmējus, izmantojot individuālu mentorēšanu un konsultācijas, palīdzot viņiem atrisināt problēmas un līdz minimumam samazināt šķēršļus), c) apmācība par vispārējām kompetencēm (pieaugušo vispārējā izglītība, kura ļauj pamatskolas līmenī uzlabot vienu vai vairākus priekšmetus, kā arī dāņu valodas prasmes), d) prasmju pilnveides/ pārkvalifikācijas apmācība un e) apmācības/darba meklēšanas pabalsts;
7. ļoti atzinīgi vērtē to, ka apmācības piedāvājums tika sagatavots, ņemot vērā vairākus pētījumus, piemēram, 2023. gada darbvietu barometru (Frederikshavnas, Jēringas, Jammerbugdas un Brēnerslēvas pašvaldību vietējo darbaspēka vajadzību analīze), darba tirgus bilanci, kas sniedz pārskatu par iespējamām darba iespējām, un *FremKom4* analīzi par prasēm, un ka tā mērķis ir uzlabot vispārējās kompetences (tostarp valodu prasmes un rēķinpratību), digitālās kompetences un uzlabot prasmes darbvietās, kurās to trūkst;
8. jo īpaši uzsver EGF regulas 7. panta 2. punkta nozīmi, kurā prasīts saskaņoto pakalpojumu kopuma izstrādē ņemt vērā turpmākās darba tirgus perspektīvas un nepieciešamās prasmes, kas ir saderīgas ar pāreju uz resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku, un īpašu uzmanību veltīt digitālās rūpniecības laikmetā vajadzīgu prasmju izplatīšanai;
9. atgādina par iespēju saskaņotajā pasākumu kopumā iekļaut īpašus laikā ierobežotus pasākumus, cita starpā bērna aprūpes pabalstu izmaksu, kā paredzēts EGF regulas

7. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lai atvieglotu darba meklētāju līdzdalību piedāvātajās darbībās.

**PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS,
NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU**

Referents, pilnībā uzņemoties visu atbildību, apliecina, ka nav saņēmis nekādu pienesumu no struktūrām vai personām, kas būtu jānorāda šajā pielikumā saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu.

INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	8.4.2024
Galīgais balsojums	+: 24 -: 0 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Fabienne Keller, Joachim Kuhs, Pierre Larroustou, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Anna-Michelle Asimakopoulou, Herbert Dorfmann, Jan Olbrycht
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Karolin Braunsberger-Reinhold, Petra Kammerevert, Wolfram Pirchner, Dominique Riquet, Mounir Satouri

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

24	+
NI	Andor Deli, Hervé Juvin
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Wolfram Pirchner, Eleni Stavrou
Renew	Olivier Chastel, Fabienne Keller, Dominique Riquet, Nils Torvalds
S&D	Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Petra Kammerevert, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Mounir Satouri

0	-

1	0
ID	Joachim Kuhs

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas